

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Sayın Ahmet DAVUTOĞLU tarafından yazılı olarak yanıtlanması için gereğini saygılarımla rica ederim. 25.03.2013

Osman KORUTÜRK
İstanbul Milletvekili

Talihsiz Mavi Marmara olayına hatalı politikaları ve yanlış yönetimi sonucu yol açarak dokuz insanımızın Gazze limanına abluka uygulayan İsrail askerleri tarafından öldürülmesine sebep olan Hükümet, bu olay sonrasında İsrail ile ilişkilerini fiilen askıya almış ve ilişkilerin normalleştirilmesi için aşağıdaki üç koşulun İsrail tarafından yerine getirilmesini şart koştumtu:

- İsrail'in özür dilemesi,
- Olayda hayatlarını kaybeden dokuz kişinin ailelerine İsrail Hükümetince tazminat ödenmesi,
- İsrail'in Gazze'ye uyguladığı ambargoyu kaldırması.

Aradan üç yıl kadar geçtikten sonra İsrail Başbakanı Netanyahu, Obama'nın İsrail ziyareti sırasında 22 Mart 2013 günü ABD Başkanının yanında Başbakan Sayın Erdoğan'dan Mavi Marmara olayıyla ilgili olarak telefonla özür dilemiş ve Sayın Başbakan da bu özrü kabul etmiştir.

Bu bağlamda:

- 1) İsrail Başbakanı Benyamin Netanyahu'nun telefonda Başbakan Tayyip Erdoğan'a özür mahiyetindeki sözlü ifadelerinin Türkçe ve İngilizce tam metinleri nedir?
- 2) İsrail Başbakanı Netanyahu'nun özrü, AKP Hükümetince öne sürülmüş bulunan yukarıdaki üç koşulu tam anlamıyla karşılamakta mıdır?
- 3) Eksik noktalar varsa (örneğin İsrail Gazze ambargosunu kaldırmaktan değil hafifletmekten söz etmektedir) bunlar nelerdir? İsrail bu eksiklerin giderileceği ve koşulların tam olarak yerine getirileceği sözünü vermiş midir? Vermemiş ise, Hükümet Gazze ambargosunun kaldırılması yerine bu ambargonun hafifletilmesini neden ve hangi etkiler altında tatminkâr bulmuştur?
- 4) İsrail resmi kaynakları özür ile ilgili olarak Netanyahu'nun Başbakan Erdoğan'a "Mavi Marmara olayına ilişkin trajik sonuçların kasti olmadığını ve İsrail'in olayda meydana gelen can kaybı ve yaralanmalardan üzüntü duyduğunu belirttiğini; İsrail tarafınca yapılan incelemelerde harekât sırasında birçok operasyonel hatalar olduğunun tespit edildiğini ve Netanyahu'nun Türk halkından bu hataların sebep olmuş olabileceği can kaybından dolayı özür dilediğini" nakletmektedirler. Bu ifadelerden İsrail'in, Mavi Marmara olayına ilişkin

politikası ve gemiye karşı gerçekleştirdiği harekât dolayısıyla değil, harekâtı icra eden askerlerce yapılan bireysel operasyonel hatalardan dolayı özür dilemiş olduğu anlaşılmaktadır. AKP Hükümetinin baştan itibaren İsrail'den beklediği özür bu mudur?

- 5) Bilindiği üzere Mart ayı başlarında Mısır Arap Cumhuriyeti'nin daha önce İsrail ve GKRY ile Doğu Akdeniz'de imzalamış olduğu münhasır ekonomik bölge anlaşmasını iptal ettiği açıklanmıştır. Öte yandan İsrail Başbakanı Netanyahu, facebook hesabından yaptığı açıklamada Türkiye'den özür dilemesinin önde gelen gerekçelerinden birinin Suriye'deki krizin giderek şiddetlenmesi olduğunu beyan ederek, en büyük korkusunun Suriye'deki kimyasal silahların terörist grupların eline geçmesi olduğunu aktarmış; Türkiye ile İsrail arasındaki etkileşimin bu açıdan da önemli olduğunu vurgulamıştır. Keza, ABD Dışişleri Bakanı John Kerry'nin ofisinden özür konusunda yapılan 23 Mart 2013 tarihli basın açıklamasında da "Başbakan Netanyahu ile bu akşam da görüşmüş olduğum üzere bu (normalizasyon) İsrail'in bu bölgede karşı karşıya olduğu birçok meydan okumayla başa çıkabilmesini sağlayacaktır" şeklinde bir ifade kullanılmıştır. Bu açıklamalardan, AKP kendine büyük pay çıkardığı bu gelişmenin, esas itibariyle bölgede değişen koşullar karşısında İsrail'in artan güvenlik ihtiyaçlarının bir gereği olarak ortaya çıktığı anlaşılmaktadır. Yine bu bağlamda, ilgili taraflarca verilen demeçlerde ve basın haberlerinde sık sık İran'ın nükleer programı ve bunun engellenmesi için alınacak önlemlere de değinildiği de dikkat çekmektedir. Bu gelişmeler ışığında Hükümet, İsrail'in özür dilemesi karşılığında, Suriye'den başlayarak Irak'ı ve daha sonraki aşamalarda İran'ı da içine alabilecek bir cephede ortak hareket için Türkiye, İsrail ve ABD'nin katılacağı bir ittifak taahhüdü altına girmiş midir?